

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: 22Sas/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0823106125
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Linda Kovandová, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2025:0823106125.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici, v konaní pred sudkyňou JUDr. Ing. Lindou Kovandovou, LL.M., v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina, so sídlom J. M. Hurbana 16, 010 01 Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2023/7430 zo dňa 20.06.2023, takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2023/7430 zo dňa 20.06.2023 a rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo č. NO1/OPPNKaPČ/SOC/2023/31731-10 zo dňa 21.03.2023 z r u š u j e a vec vracia orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na ďalšie konanie.

II. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni náhradu dôvodne vynaložených trov konania v úplnom rozsahu (100 %), v lehote 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o výške trov konania, ktoré bude vydané po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Administratívne konanie

1. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo č. NO1/OPPNKaPČ/SOC/2023/31731-10 zo dňa 21.03.2023 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) prvostupňový správny orgán podľa § 40 ods. 1, § 45 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. odňal s účinnosťou od 01.04.2023 peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím - B. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., ktorý poberala žalobkyňa vo výške 625,65 EUR mesačne a jeho výplatu od 01.04.2023 zastavil.

2. V odôvodnení uviedol, že komplexným posudkom zo dňa 25.04.2022 bol D. B. navrhnutý peňažný príspevok na opatrovanie, pričom posudkovým lekárom bol stanovený termín opätovného posúdenia zdravotného stavu na mesiac marec 2023. V marci 2023 bol teda zdravotný stav menovaného opätovne posúdený a bol vyhotovený nový komplexný posudok č. NO1/OPPNKaPČ/SOC/2023/30688-12 zo dňa 16.03.2023, ktorý bol podkladom prvostupňového rozhodnutia. V zmysle tohto komplexného posudku sa D. B. považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, pričom podľa vyjadrenia posudkového lekára je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby len pri činnostiach: stravovanie a pitný režim a dodržiavanie liečebného režimu. Stupeň jeho odkázanosti je I. (105 bodov), peňažný príspevok na opatrovanie nie je v komplexnom posudku navrhnutý, nakoľko fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň tejto odkázanosti na pomoc inej osoby je V. alebo

VI. podľa osobitného predpisu. Na základe uvedeného bol peňažný príspevok na opatrovanie odňatý a jeho výplata zastavená.

3. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom vyjadrila nesúhlas s tvrdením, že jej syn si nevyžaduje dohľad, pretože DM1 je závažné autoimunitné ochorenie, ktoré si nevyhnutne vyžaduje 24-hodinový selfmonitoring dieťaťa, namietala, že nebol zohľadnený vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, ktorý si vyžaduje individuálny prístup, špeciálne stravovanie, popísala činnosti, pri ktorých je dieťa odkázané na jej pomoc. Namietala bodovanie odkázanosti na pomoc, kde nebolo zohľadnené, že pri hypoglykémii a hyperglykémii nie je dieťa schopné samostatne vykonať väčšinu sebaobslužných činností a poukazovala na bod 11 prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z. z., t. j. dodržiavanie liečebného režimu, okrem iného dávkovanie lieku, aplikácia inzulínu, dodržiavanie diéty. Namietala aj porušovanie práv dieťaťa podľa bodu 5 Dohovoru o právach dieťaťa. K odvolaniu priložila ďalšie lekárske správy.

4. O odvolaní žalobkyne rozhodlo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina, ako príslušný odvolací orgán, rozhodnutím č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2023/7430 zo dňa 20. júna 2023 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) tak, že odvolanie žalobkyne zamietlo a potvrdilo prvostupňové rozhodnutie.

5. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaný opätovne prehodnotil zdravotný stav maloletého D. B. a posúdil jeho odkázanosť na účely peňažného príspevku na opatrovanie a to bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby. V zmysle lekárskeho posudku č. ZA/2023/7498/2 zo dňa 09.05.2023 je miera funkčnej poruchy maloletého 60 % podľa prílohy č. 3, časti III, bod. 8, písm. c) zákona č. 447/2008 Z. z. a preto sa považuje za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Z medicínskeho hľadiska ide o diabetes mellitus I. typu (cukrovka detského veku), na inzulíne.

6. Žalovaný uviedol, že pri posudzovaní zdravotného stavu dňa 25.04.2022, kedy bol navrhovaný peňažný príspevok na opatrovanie, bol zohľadňovaný vek dieťaťa s potrebou jeho zaučenia k dodržiavaniu diétnych opatrení a aplikácii inzulínu. V súčasnosti je dieťa v porovnaní s deťmi rovnakého veku sebastačné v bežných denných činnostiach, pomoc inej fyzickej osoby vyžaduje pri dodržiavaní liečebného a stravovacieho režimu. V oblasti komunikácie a orientácie je bez porúch, chôdza je samostatná, bez dokladovaných oporných ortopedických pomôcok, je bez porúch kontinencie. Stupeň odkázanosti je I. s počtom dosiahnutých bodov 105, pričom žalovaný opísal z lekárskeho posudku počty bodov pri jednotlivých činnostiach sebaobsluhy podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z.. Maloletý tak nie je odkázaný na opatrovanie, keďže stupeň jeho odkázanosti nedosahuje V. alebo VI. podľa zákona č. 448/2008 Z. z.. Preto žalovaný vydal komplexný posudok č. ZA/2023/7498/3-CAV zo dňa 12.06.2023, v ktorom sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia maloletého nenavrhol kompenzovať peňažným príspevkom na opatrovanie.

7. Žalovaný uviedol, že účelom peňažných príspevkov nie je zabezpečiť základné životné potreby alebo riešiť hmotnú núdzu, ale len zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním príspevkov na kompenzáciu. Tiež dal do pozornosti, že odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na sprievodcu automaticky nezakladá nárok na odkázanosť na opatrovanie. Taktiež určená miera funkčnej poruchy nemá vplyv na indikovanie požadovaných peňažných príspevkov. Poukázal na to, že ide o fakultatívny príspevok, poskytnúť ho možno len po splnení všetkých zákonných podmienok a na daný príspevok na kompenzáciu nevzniká právny nárok. Zhrnul teda, že prvostupňový správny orgán vydal svoje rozhodnutie v súlade s právnymi predpismi a odvolací orgán nenašiel dôvod na jeho zmenu alebo zrušenie.

Správna žaloba, žalobné body

8. Včas podanou správnou žalobou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia v spojení s prvostupňovým rozhodnutím, obe rozhodnutia žiadala zrušiť a vrátiť vec orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na ďalšie konanie. Rozhodnutia podľa názoru žalobkyne vychádzajú z nesprávnych skutkových zistení, ich nesprávneho vyhodnotenia a právneho posúdenia, ako aj nedostatočného vyhodnotenia zistených zdravotných aj sociálnych dôsledkov zdravotného postihnutia jej syna, príliš formalistického výkladu aplikovaných noriem a porušujú práva maloletého v zmysle Ústavy

SR, Dohovoru OSN o právach dieťaťa a Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ako aj samotného zákona č. 447/2008 Z. z..

9. V odôvodnení uviedla, že rozhodnutím zo dňa 08.06.2022 bol jej synovi priznaný peňažný príspevok na opatrovanie po tom ako mu bola diagnostikovaná choroba diabetes mellitus I. typu, stupeň odkázanosti bol v tom čase určený na V. stupni. Pri novom posudzovaní o rok neskôr bol tento prehodnotený z V. stupňa na I. stupeň. Žalobkyňa namietala, že pri predchádzajúcom posudzovaní zdravotného stavu, kedy mal maloletý 10 rokov na účely odkázanosti bol zohľadnený jeho vek a potreba jeho zaučenia k dodržiavaniu diétnych opatrení a aplikácii inzulínu. V súčasnosti po roku, kedy má dieťa 11 rokov je však podľa žalovaného v porovnaní s ostatnými deťmi jeho veku napriek trvalej prítomnosti toho istého ochorenia diabetes mellitus a pridruženého ochorenia štítnej žľazy (musí užívať tabletky, pravidelné kontroly u lekára) a zistených zmenách na obličkách (potreba pravidelnej kontroly u lekára), v dôsledku čoho bola jeho miera funkčnej poruchy zvýšená z 50 % na 60 %, úplne sebestačný v bežných denných činnostiach a pomoc vyžaduje iba pri dodržiavaní liečebného a stravovacieho režimu, ktorá však neprevyšuje bežnú rodičovskú starostlivosť. Ako rodič to má zvládať sama bez potreby akejkoľvek pomoci zo strany štátu a to v rámci jej rodičovských povinností v zmysle zákona o rodine. Takúto argumentáciu žalovaného považuje žalobkyňa za cynickú.

10. Namietla, že žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal s jej odvolacími námietkami, nereagoval na podrobné informácie od ošetrojúcej lekárky maloletého, pediatrickej endokrinologičky, uvedené v lekárskej správe zo dňa 27.03.2023, poukazovala na to, že jej syn si vyžaduje špecifickú, nie bežnú rodičovskú starostlivosť. V prípade neposkytnutia tejto starostlivosti hrozí až predčasná smrť dieťaťa alebo vážne poškodenie organizmu. Dieťa pre svoju nevyzretosť nie je schopné si zabezpečiť prísny režim samé. Poukazovala aj na to, že aj uprostred noci musí ona ako matka pravidelne k maloletému vstávať a merať mu glykémiu a tak nie je schopná ráno odísť do práce a tam fungovať každý deň po mnoho rokov, kým dieťa nebude vo veku, kedy podporu rodiča už vyžadovať nebude. Poukazovala na to, aká je náročná starostlivosť o takého dieťa, že si vyžaduje niekoľkokrát denne meranie glykémie, pichanie inzulínu, presné počítanie sacharidových jednotiek v každom jedle a správne určovanie pomeru inzulínu k prijatému množstvu jedla, resp. fyzickej námahe, dieťa máva glykemické výkyvy, ktoré ho môžu dostať do život ohrozujúceho stavu.

11. Podľa žalobkyne žalovaný riadne a presvedčivo nezdôvodnil zmenu rozsahu potrebnej starostlivosti o jej syna a ako dospel k záveru, že po roku už má byť syn zaučený do liečebného režimu a schopný si pomôcť sám.

12. Poukázala na kapitolu IV. prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, týkajúcej sa chorôb žliaz s vnútorným vylučovaním, výživy a premeny látok, do ktorej patrí aj diabetes mellitus a uviedla, že zdravotný stav spojený s týmto typom ochorenia vyžaduje osobitnú starostlivosť zo strany rodičov pri sledovaní až do 15. roku veku dieťaťa. Správne orgány podľa žalobkyne použili príliš formalistický prístup.

13. Žalobkyňa namietala aj to, že žalovaný si čiastočne odporuje, keď na jednej strane uvádza, že nemá žiadnu odkázanosť napr. čo sa týka orientácie v prostredí, no zároveň je odkázaný na sprievod, čo nutne znamená, že je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby pri zabezpečovaní pohybu, orientácie alebo komunikácie so spoločenským prostredím.

14. Poukázala na lekársku správu priloženú k správnej žalobe s tým, že ošetrojúca lekárka maloletého je tiež toho názoru, že maloletý nie je schopný bez pomoci druhej osoby prekonať dôsledky svojho postihnutia. Uvádzala, že jej syn je žiakom 5. ročníka základnej školy a je naďalej nevyhnutné, aby mal pomoc inej osoby, ktorá mu bude zabezpečovať osobitný typ starostlivosti a bude vedieť správne vyhodnotiť všetky dôsledky jeho ochorenia. Nesúhlasila s ohodnotením odkázanosti na dohľad v počte bodov 10 (žiadna potreba), maloletý si vyžaduje špecifický dohľad inej osoby. Poznomenala tiež, že ak fyzická osoba pri posudzovaní odkázanosti na pomoc inej osoby podľa prílohy č. 3 písm. A dvanásteho bodu – dohľad dosiahne 0 bodov, jej stupeň odkázanosti je VI a na body dosiahnuté podľa 1. až 11. bodu sa neprihliada. Namietala porušenie práv jej a jej syna garantovaných správnym poriadkom (§ 33 ods. 2), ako aj čl. 46 ods. 1, čl. 40, čl. 41 ods. 5 Ústavy SR, práv garantovaných Dohovorom OSN o právach dieťaťa – právo na rešpektovanie najlepšieho záujmu dieťaťa a ďalších a práv garantovaných čl. 7, čl. 19 a čl. 28 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Vyjadrenie žalovaného k žalobe

15. Žalovaný vo svojom vyjadrení k správnej žalobe uviedol, že má zato, že správna žaloba nie je dôvodná, napadnuté rozhodnutie je vecne správne a závisí výlučne od posúdenia zdravotného stavu fyzickej osoby a posúdenia príslušnej odkázanosti posudkovým lekárom správneho orgánu a následne sociálnym pracovníkom správneho orgánu a žiadal, aby správny súd žalobu žalobkyne ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. V prípade, ak by žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť trovy konania, žiadal o lehotu na úhradu trov konania 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

16. Žalovaný v úvode konštatoval, že keď bolo v júni 2022 rozhodnuté o priznaní peňažného príspevku na opatrovanie pre syna žalobkyne, jednalo sa o akútny stav, nakoľko išlo o 10-ročné dieťa s novodiagnostikovaným diabetes mellitus I. typu na liečbe inzulínom v danom období s potrebou zaučenia k dodržiavaniu diétnych opatrení a aplikácii inzulínu. Posudkovou lekárkou bol stanovený termín opätovného posúdenia zdravotného stavu maloletého na mesiac marec 2023 s nutnosťou predloženia aktuálnych odborných lekárskeho nálezov a následne zistenia aktuálnych sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia. Keďže maloletý bol v tom čase v období rekonvalescencie (išlo o stav prechodného charakteru), jeho zdravotný stav bol ovplyvňovaný medikamentóznou liečbou, poprípade kúpeľnou liečbou a predpokladala sa zmena zdravotného stavu v zmysle jeho stabilizácie a to občasne zlepšenia.

17. Následne bol zdravotný stav maloletého v marci 2023 znova posúdený, pričom v komplexnom posudku už nebol navrhnutý peňažný príspevok na opatrovanie pre nesplnenie legislatívnych kritérií. Podľa lekárskeho posudku bol jeho stupeň odkázanosti I., podľa posudkovej lekárky po ubehnutí jedného roka od diagnostikovania ochorenia došlo u dieťaťa k určitej stabilizácii jeho zdravotného stavu. Miera funkčnej poruchy bola určená 60 %, teda ide o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Z medicínskeho hľadiska sa jedná o diabetes mellitus I. typu na inzulíne, pričom v anamnéze maloletého je popisovaná aj autoimunitná tyreoiditída a hypovitaminóza D. Podľa žalovaného sa posudková lekárka vysporiadala so všetkými predloženými listinnými dôkazmi medicínskeho charakteru a vykonala ich hodnotenie v súlade s právnymi predpismi. Nakoľko v konkrétnom prípade sa jednalo o v poradí ďalšie posúdenie zdravotného stavu maloletého, posudková lekárka postupovala podľa § 11 ods. 7 písm. b) zákona č. 447/2008 Z. z., pričom vychádzala z odborného lekárskeho nálezu lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore, nakoľko pre ďalšie posúdenie zdravotného stavu nebolo nevyhnutné vychádzať z lekárskeho nálezu. Zohľadnila pritom aj lekárske správy priložené žalobkyňou k jej odvolaniu. Žalovaný tak zastáva názor, že dostatočne zistil skutkový stav veci.

18. Žalovaný zosumarizoval, ktoré lekárske správy boli posudkovým lekárom zohľadnené a zopakoval závery posudkového lekára. Uviedol, že podľa aktuálneho diabetologického vyšetrenia z 27.03.2023 sú glykémie kolísavé, dieťa je nastavené na liečbu inzulínom, vyžaduje veku primeraný dohľad zo strany matky. Pri posudzovaní odkázanosti na opatrovanie v apríli 2022 bol zohľadnený aj vek dieťaťa s potrebou jeho zaučenia k dodržiavaniu diétnych opatrení a aplikácie inzulínu. V súčasnosti je dieťa v porovnaní s deťmi rovnakého veku sebestačné v bežných denných činnostiach, pomoc inej fyzickej osoby vyžaduje pri dodržiavaní liečebného a stravovacieho režimu. V oblasti komunikácie a orientácie je bez porúch. Mobilita je zachovaná, chôdza je samostatná, bez dokladovaných ortopedických pomôcok. Je bez porúch kontinencie. Je odkázaný na sprievod inej fyzickej osoby v kontakte so spoločenským prostredím, čo je kompenzované vyhotovením preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. V porovnaní s minulosťou (rokom 2022) došlo u maloletého k určitej stabilizácii zdravotného stavu.

19. V ďalšom texte vyjadrenia žalovaný odpísal bodové vyhodnotenie jednotlivých činností sebaobsluhy tak, ako ho uvádzala posudková lekárka. Uviedol, že organizácia komplexnej liečby – injekčné podávanie inzulínu resp. podávanie inzulínu formou inzulínovej pumpy, sledovanie hladín glykémie v krvi, stravovací a pohybový režim, edukácia – patria do oblasti zdravotnej starostlivosti. Pomoc, ktorú maloletý potrebuje, bola zohľadnená v bode 11 prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z., kde bolo započítaných 0 bodov.

20. Žalovaný skonštatoval, že stupeň odkázanosti u maloletého je I., preto nespĺňa zákonné podmienky na poskytnutie príspevku na opatrovanie. Poukázal pritom aj na to, že pri posudzovaní odkázanosti neplnoletej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osoby sa neprihliada

na potrebu pomoci pri zabezpečovaní starostlivosti o seba, starostlivosti o domácnosť alebo pri realizovaní základných sociálnych aktivít, ktoré vyplývajú z rodičovskej starostlivosti poskytovanej nepľnoletej osobe rovnakého veku. Rodič zabezpečujúci starostlivosť je povinný poskytovať maloletému dieťaťu komplexnú starostlivosť, vrátane pomoci - dohľadu pri cestovaní prostriedkami verejnej hromadnej dopravy, sprevádzanie do školy, na rôzne aktivity a podobne. Maloletý D. B. je tiež odkázaný na sprievodcu v kontakte so spoločenským prostredím (je držiteľom preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom), pričom citoval ustanovenia § 16 ods. 2 a § 14 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z.. Poukázal aj na povinnosť participácie rodiny vzájomne si pomáhať, ktorú upravuje zákon o rodine.

21. K žalobným námietkam žalovaný uviedol, že pokiaľ žalobkyňa namietala posúdenie zdravotného stavu posudkovou lekárkou, ide o neopodstatnenú námietku. Posudková lekárka zhodnotila zdravotný stav maloletého komplexne, všetky lekárske správy vyhodnotila jednotlivo, aj vo vzájomnej súvislosti a zobrala komplexne do úvahy ich vplyv na jednotlivé konkrétne úkony (činnosti) sebaobsluhy. Stupeň odkázanosti I. tak zodpovedá skutočnému skutkovému stavu veci. K požiadavke aplikácie prílohy č. 2 zákona o sociálnom poistení, žalovaná uviedla, že zákon o sociálnom poistení neupravuje peňažné príspevky na kompenzáciu, preto neprichádza do úvahy pri posudzovaní predmetného nároku aplikácia tohto zákona a jeho prílohy. Peňažný príspevok na opatrovanie nie je dávkou sociálneho poistenia a teda zákon o sociálnom poistení sa nemôže vzťahovať na jeho priznanie či odňatie. Je potrebné aplikovať výlučne zákon č. 447/2008 Z. z. a právne predpisy, na ktorých použitie odkazuje tento zákon.

22. K lekárskej správe priloženej žalobkyňou k správnej žalobe (vyšetrenie z pediatrickej endokrinologickej a diabetologickej ambulancie z 27.03.2023 – A. B. E.), žalovaný uviedol, že táto lekárska správa už bola súčasťou administratívneho spisu a bola predmetom posudzovania v rámci druhostupňového konania. V tejto súvislosti žalovaný zdôraznil, že posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár, pričom tento nie je viazaný návrhmi a odporúčaniami jednak odborných lekárov a jednak nie je viazaný ani návrhmi žiadateľa o predmetný peňažný príspevok resp. bývalého poberateľa predmetného peňažného príspevku (žalobkyne). Posúdenie jednotlivých druhov odkázanosti na účely zákona č. 447/2008 Z. z. je výsledkom lekárskej posudkovej činnosti a sociálnej posudkovej činnosti, nejedná sa o právne posúdenie, ale o vysokošpecializované odborné posúdenie zdravotného stavu a z neho vyplývajúcich sociálnych dôsledkov. Poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 26Sa/15/2019 zo dňa 06.10.2021 a rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžso/63/2016 zo dňa 29.11.2017.

23. K námietke žalobkyne ohľadom § 33 ods. 2 správneho poriadku žalovaný uviedol, že podľa § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. sa uvedené ustanovenie na konanie vo veciach kompenzácie nevzťahuje. Práva účastníka konania sa zabezpečujú osobitným spôsobom. Uviedol, že žalobkyňa mala možnosť požiadať o osobnú účasť pri posudzovaní zdravotného stavu jej maloletého syna, kde mohla vyjadriť aj svoje námietky alebo nesúhlas s výsledkami lekárskej posudkovej činnosti. Žalobkyňa túto možnosť nevyužila, hoci najprv o to požiadala, následne po telefonickom rozhovore v rámci druhostupňového konania netrvala na osobnom posúdení maloletého. Rovnako si žalobkyňa neuplatnila právo podľa § 55 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z. z., teda nepožiadala zákonom ustanoveným spôsobom o prerokovanie sociálnych dôsledkov jej syna v oblastiach kompenzácie a navrhovaných druhov peňažných príspevkov pred vypracovaním komplexného posudku. Možnosť vyjadriť svoje potreby a návrhy na riešenie svojej sociálnej situácie mohol maloletý a žalobkyňa vykonať pri sociálnej posudkovej činnosti, vykonanej dňa 03.03.2023, čo aj urobili. Žalobkyňa tu aj podpísala posudkový záver. Námietku o nedostatočnom vykonaní dokazovania považoval žalovaný len za všeobecnú námietku a tým nedôvodnú. Rovnako za nedôvodnú považoval aj námietku ohľadom nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a jeho nepreskúmateľnosti. Námietky o porušení práv podľa dohovorov OSN vyhodnotil ako všeobecný prejav nesúhlasu, tieto námietky boli nekonkrétne a to, že žalobkyňa má na vec iný názor, neznamená, že ona a jej syn boli ukrátení na ich právach. Uviedol aj to, že žalobkyňou namietané články Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Dohovoru o právach dieťaťa a Ústavy neupravujú posudzovanie, navrhnutie a následné poskytovanie peňažných príspevkov na kompenzáciu. Dodal, že Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím bol transformovaný do zákona č. 447/2008 Z. z., ustanovenia tohto zákona jednotlivým žalobkyňou uvádzaným dohovorom nijako neodporujú. Skutočnosť, že každá fyzická osoba je posudzovaná individuálne neznamená porušenie práv žalobkyne a jej syna. Žalovaný zdôraznil, že účelom kompenzačných príspevkov je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia a nie zabezpečovať základné životné potreby či

riešiť hmotnú núdzu. V komplexnom posudku bol maloletému navrhovaný jediný príspevok a to peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie a tento podľa žalovaného v čase prvostupňového a odvolacieho správneho konania dostatočne kompenzoval sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia maloletého.

24. K žalobnej námietke o tom, že u maloletého došlo k zvýšeniu miery funkčnej poruchy z 50 % na 60 % žalovaný uviedol, že samotná miera funkčnej poruchy ťažkého zdravotného postihnutia nemá vplyv na indikovanie peňažného príspevku na opatrovanie.

25. V závere vyjadrenia žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 28Sa/33/2018 zo dňa 31.07.2019 a konštatoval, že správne orgány postupovali v súlade so zákonom, keď mieru odkázanosti maloletého zisťovali vo všetkých oblastiach presne podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z. z.. Poukázal aj na rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 24sa/20/2021 zo dňa 10.02.2022, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 22Sa/6/2022 zo dňa 20.09.2022, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 15Sa/30/2022 zo dňa 23.02.2023 a Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Ssk/82/2021 zo dňa 30.03.2022. Uzavrel, že žalobkyni dal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu, avšak vzhľadom k rozsahu dovolacích námietok a ich formulácií nebolo ani možné na ne separátne odpovedať. Žalovaný má zato, že bolo naplnené právo žalobkyne na spravodlivé odvolacie konanie, závery žalovaného sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a vychádzali zo skutočností známych žalovanému v čase jeho rozhodovania.

Ďalšie vyjadrenia účastníkov konania

26. Žalobkyňa k vyjadreniu žalovaného, ktoré jej bolo zo strany správneho súdu doručené dňa 17.10.2023, repliku nepodala.

Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov správnym súdom

27. Správny súd v Banskej Bystrici (ďalej len „správny súd“) ako vecne príslušný podľa § 10 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) a miestne príslušný podľa § 13 ods. 3 SSP vec preskúmal postupom podľa § 107 ods. 2 SSP bez nariadenia pojednávania. Po preskúmaní veci podľa § 199 a nasl. SSP, pri zohľadnení skutočnosti, že predmetná vec je konaním v sociálnej veci a správny súd tak nie je viazaný výlučne žalobnými bodmi podľa § 203 ods. 2 SSP, správny súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie, ako aj prvostupňové rozhodnutie orgánu verejnej správy je potrebné pre ich nezákonnosť zrušiť a vec vrátiť orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na ďalšie konanie.

28. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22.01.2025.

29. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení relevantnom pre danú vec (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“) kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „kompenzácia“) je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu. Za kompenzáciu sa na účely tohto zákona považuje aj osobitná starostlivosť podľa osobitného predpisu.

30. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.

31. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %.

32. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov.

33. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. lekárska posudková činnosť na účely tohto zákona je a) hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby, b) určovanie miery funkčnej poruchy, c) posudzovanie sociálnych dôsledkov v oblastiach kompenzácií, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia, d) posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, e) posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie, f) posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6, g) posúdenie potreby osobitnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

34. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

35. Podľa § 11 ods. 7 písm. b) zákona č. 447/2008 Z. z. posudkový lekár vychádza pri ďalšom posúdení zdravotného stavu z odborného lekárskeho nálezu lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore alebo z elektronických zdravotných záznamov v elektronickej zdravotnej knižke fyzickej osoby, ak pre ďalšie posúdenie zdravotného stavu nie je nevyhnutné vychádzať z lekárskeho nálezu.

36. Podľa § 11 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z. výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho posudku je uvedený v prílohe č. 2.

37. Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. sociálna posudková činnosť na účely tohto zákona je a) posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, b) posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, c) posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti, d) posudzovanie všetkých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a e) navrhovanie kompenzácií v jednotlivých oblastiach.

38. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby na účely tohto zákona, ak je odkázaná na osobnú asistenciu, opatrovanie alebo sociálnu službu podľa osobitného predpisu.

39. Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. pri posudzovaní odkázanosti nepľnoletej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osoby sa neprihliada na potrebu pomoci pri zabezpečovaní starostlivosti o seba, starostlivosti o domácnosť alebo pri realizovaní základných sociálnych aktivít, ktoré vyplývajú z rodičovskej starostlivosti poskytovanej nepľnoletej fyzickej osobe rovnakého veku.

40. Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa osobitného predpisu.

41. Podľa § 14 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby alebo na pomoc psa so špeciálnym výcvikom pri zabezpečovaní pohybu, orientácie a komunikácie so spoločenským prostredím.

42. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 príslušný orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý obsahuje a) mieru funkčnej poruchy, b) vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, c) sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, d) návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu, e) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu, f) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, g) termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár, h) odôvodnenie komplexného posudku.

43. Podľa § 39 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. opatrovanie na účely tohto zákona je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na opatrovanie podľa § 14 ods. 4, ak tento zákon neustanovuje inak.

44. Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. účelom opatrovania je zabezpečiť pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych a vzdelávacích aktivít.

45. Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z., ak fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím ktorá dovŕšila šesť rokov veku a je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na opatrovanie, osobne opatruje fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4, možno fyzickej osobe, ktorá opatruje, poskytnúť peňažný príspevok na opatrovanie. O vypracovanie komplexného posudku podľa prvej vety možno požiadať najskôr tri mesiace pred dovŕšením šiesteho roku veku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Príspevok na opatrovanie sa prizná najskôr od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bol vyplatený posledný rodičovský príspevok.

46. Podľa § 40 ods. 2 písm. b) bod 2. zákona č. 447/2008 Z. z. rozsah opatrovania ustanovený v § 14 ods. 4 sa považuje za splnený aj vtedy, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná na opatrovanie je osobou, ktorá navštevuje školské zariadenie alebo školu, a fyzická osoba ju opatruje po jej návrate zo školského zariadenia alebo zo školy.

47. Podľa § 45 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme, jeho výplata sa zastaví alebo jeho výška sa zvýši alebo zníži, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu alebo na jeho výplatu. Ak sa zmenia rozhodujúce skutočnosti v priebehu kalendárneho mesiaca a za časť mesiaca patrí opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške, vyplatí sa opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške za celý kalendárny mesiac.

48. Podľa § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

49. Podľa § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z. podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

50. Podľa § 55 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z. z. príslušný orgán pred vypracovaním komplexného posudku podľa § 15 ods. 1 prerokuje s fyzickou osobou, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu, sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia v oblastiach kompenzácie a navrhovaný druh peňažného príspevku na kompenzáciu, ak o takéto prerokovanie požiadala písomne alebo podala žiadosť elektronickými prostriedkami podpísanú zaručeným elektronickým podpisom.

51. Predmetom prieskumu v posudzovanej veci bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým tento zamietol odvolanie žalobkyne a v celom rozsahu potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým prvostupňový správny orgán odňal s účinnosťou od 01.04.2023 peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím - B. D. (ďalej aj len „maloletý“), ktorý poberala žalobkyňa vo výške 625,65 EUR mesačne a jeho výplatu od 01.04.2023 zastavil.

52. Dôvodom odňatia peňažného príspevku a zastavenia jeho výplaty bolo, že maloletý sa v zmysle komplexného posudku síce považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, avšak podľa vyjadrenia posudkového lekára je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby len pri činnostiach: stravovanie a pitný režim a dodržiavanie liečebného režimu. Stupeň jeho odkázanosti je I. (105 bodov), teda peňažný príspevok na opatrovanie nebol v komplexnom posudku navrhnutý, nakoľko fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň tejto odkázanosti na pomoc inej osoby je V. alebo VI. podľa osobitného predpisu.

53. Z obsahu spisového materiálu mal správny súd za preukázané, že maloletému bolo vo februári 2022 novozistené ochorenie diabetes mellitus I. typu na inzulíne, pričom mal diagnostikovanú aj autoimunitnú tyreoiditídu a hypovitaminózu D. Podľa lekárskeho posudku zo dňa 24.03.2022 vypracovaného príslušným posudkovým lekárom bola miera funkčnej poruchy maloletého 50 %, jedná sa teda o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a stupeň jeho sebaobsluhy bol posudkovým lekárom určený na stupeň V. s počtom bodov 40. Na základe tohto lekárskeho posudku a naň nadväzujúceho komplexného posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo (ďalej len „úrad“) č. NO1/OPPnKaPČ/PČ/SOC/2022/36736 zo dňa 25.04.2022 bolo rozhodnutím úradu č. NO1/OPPNKaPČ/SOC/2022/394434-4 zo dňa 08.06.2022 vyhovieť žiadosti žalobkyne a bol jej priznaný peňažný príspevok na opatrovanie maloletého s účinnosťou od 01.06.2022 vo výške 608,44 EUR mesačne.

54. Nakoľko kontrolná lekárska prehliadka bola stanovená na marec 2023, zdravotný stav maloletého bol opätovne posúdený, pričom podľa lekárskeho posudku zo dňa 02.03.2023 miera funkčnej poruchy maloletého bola aj naďalej určená na 50 %, naďalej sa tak jednalo o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, diagnózy ostali nezmenené. Jediný navrhovaný príspevok bol na zvýšené výdavky na diétne stravovanie. Peňažný príspevok na opatrovanie navrhovaný nebol, nakoľko posudkový lekár skonštatoval stupeň sebaobsluhy I. s počtom bodov 105. Na základe lekárskeho posudku úrad vyhotovil komplexný posudok č. NO1/OPPnKaPČ/SOC/2023/30688-12 zo dňa 16.03.2023, ktorý bol podkladom prvostupňového rozhodnutia, ktorým došlo s účinnosťou od 01.04.2023 k odňatiu peňažného príspevku na opatrovanie maloletého, ktorý poberala jeho matka (žalobkyňa) a k zastaveniu jeho výplaty.

55. Na základe včas podaného odvolania bol zdravotný stav maloletého znova posúdený, pričom posudkový lekár úradu v lekárskom posudku – stanovisku k odvolaniu zotrval na svojich predchádzajúcich záveroch. Vec bola odstúpená posudkovému lekárovi ústredia, ktorý v lekárskom posudku č. ZA/2023/7498/2 zo dňa 09.05.2023 skonštatoval rovnaké diagnózy ako boli určené pôvodným posudkom, avšak mieru funkčnej poruchy maloletého určil na 60 % (bez jej zvýšenia podľa § 12 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.). Maloletý tak aj naďalej je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, avšak podľa posudkového lekára žalovaného nie je odkázaný na opatrovanie inou osobou, nakoľko jeho stupeň odkázanosti dosahuje I. stupeň. Svoje závery posudkový lekár žalovaného uviedol len stručne a pokiaľ išlo o zmenu stupňa odkázanosti oproti minulosti, túto posudkový lekár odôvodnil len tým, že „príspevok na opatrovanie v minulosti bol z dôvodu nastavenia na liečbu a naučenia dieťaťa na diétny a stravovací režim“.

56. Na základe tohto lekárskeho posudku a naň nadväzujúceho komplexného posudku potom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie.

57. V úvode správny súd poukazuje na to, že posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby, jej miery funkčnej poruchy, či stupňa odkázanosti, patrí do kompetencie posudkových lekárov, nakoľko ide o otázky vyžadujúce si odborné medicínske znalosti, ktorými sudcovia či správne orgány bežne nedisponujú. Uvedené však znamená, že lekársky posudok, ktorý je podkladom komplexného posudku a následne rozhodnutia správneho orgánu, je kľúčovým dôkazom v konaní a musí byť úplný, presvedčivý, logický a náležite odôvodnený, aby boli jeho závery preskúmateľné.

58. V danom prípade fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím je maloletý syn žalobkyne, ktorého miera funkčnej poruchy bola na základe lekárskeho posudku zo dňa 24.03.2022 určená na 50 % a stupeň jeho odkázanosti na V. s počtom bodov 40.

59. Lekárskym posudkom zo dňa 02.03.2023 (t. j. s cca ročným časovým odstupom) bola jeho miera funkčnej poruchy naďalej určená na 50 %, stupeň odkázanosti už len na stupeň I. s počtom bodov

105, pričom v odôvodnení tohto posudku sa veľmi stručne jednou vetou uvádza, že je „dieťa zaučené k aplikácii inzulínu a diétno režimu“.

60. Na základe posledného lekárskeho posudku zo dňa 09.05.2023 bola miera funkčnej poruchy maloletého stanovená na 60 % a stupeň odkázanosti I. s počtom bodov 105. V tomto lekárskom posudku sa tiež uvádza, že podľa aktuálneho diabetologického vyšetrenia z 27.03.2023 sú glykémie kolísavé, dieťa je nastavené na liečbu inzulínom. Posudkový lekár stručne skonštatoval, že dieťa je schopné samoobsluhy bez pomoci s výnimkou dodržiavania liečebného režimu a podávania liekov. Tiež stručne uviedol, ako už bolo citované aj vyššie, že „príspevok na opatrovanie v minulosti bol z dôvodu nastavenia na liečbu a naučenia dieťaťa na diétny a stravovací režim“.

61. Z obsahu lekárskeho posudku vyhotovených v roku 2023 v rámci opätovného posudzovania zdravotného stavu maloletého tak možno vyvodíť, že posudkoví lekári zmenili pôvodne stanovený stupeň odkázanosti maloletého zo stupňa V. na stupeň I., s celkovým zvýšením počtu bodov za úkony samoobsluhy o 65 bodov, výlučne z dôvodu, že v roku 2022, kedy bola maloletému novozistená cukrovka, sa tento potreboval naučiť na diétny a liečebný režim a v roku 2023 pri opätovnom posúdení maloletý na tento režim už nastavený a zaučený bol. Takéto závery však nekorešponujú ani s obsahom spisového materiálu a lekárskeho správami maloletého, ani s ďalším obsahom samotných lekárskeho posudkov.

62. K lekárskeho posudku zo dňa 02.03.2023, naň nadväzujúcemu komplexnému posudku zo dňa 16.03.2023 a naň nadväzujúcemu prvostupňovému rozhodnutiu správny súd uvádza nasledovné: V lekárskeho posudku zo dňa 02.03.2023 sa síce v texte uvádza, že je „dieťa zaučené k aplikácii inzulínu a diétno režimu“, avšak súčasťou tohto posudku je aj príloha č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z. z. obsahujúca jednotlivé činnosti posudzované na účely určenia stupňa odkázanosti, v ktorej v kategórii úkonov Stravovanie a pitný režim maloletý dosiahol 5 bodov a v kategórii Dodržiavanie liečebného režimu 0 bodov. Pri pôvodnom posudzovaní zdravotného stavu maloletého v roku 2022 dieťa dosahovalo v oboch uvedených kategóriách činností nula bodov. Je teda zrejmé, že pokiaľ ide o úkony sebaobsluhy v oblasti stravovania dieťa nie je samostatné a polepšilo si len čiastočne a v oblasti dodržiavania liečebného režimu je maloletý naďalej celkom nesamostatný a pri úkonoch dodržiavania liečebného režimu je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby v plnom rozsahu.

63. Správny súd v tejto súvislosti poukazuje aj na záznam z výkonu sociálnej práce v rodinnom prostredí č. 2022/336523 zo dňa 02.12.2022, založený v administratívnom spise, z ktorého vyplýva, že zdravotný stav maloletého sa nezmenil, aj to, že matka musí chodiť za dieťaťom do školy pichať mu inzulín a podávať jedlo.

64. Záver posudkového lekára o tom, že dieťa je zaučené k aplikácii inzulínu je tak celkom nelogický a nekorešponduje ani so skutočným stavom veci ani vnútorne s ostatným textom lekárskeho posudku. Obdobne nekorešponduje ani s lekárskeho správami, ktoré boli podkladom pre vyhotovenie tohto posudku. V lekárskeho posudku sa uvádza, že podkladom pre jeho vypracovanie boli správy z endokrinologických vyšetrení maloletého u A. E. zo dňa 23.09.2022, 16.12.2022 a 02.01.2023. Z lekárskeho správ A. E. zo dňa 23.09.2022 a 16.12.2022 nijako nevyplýva, že by maloletý bol zaučený k aplikácii inzulínu či dodržiavaniu stravovacieho a liečebného režimu. V najaktuálnejšej lekárskeho správe zo dňa 02.01.2023 sa výslovne uvádza, že: „Dávka inzulínu najmä v prvých rokoch ochorenia, v priebehu rastu dieťaťa a v období puberty nie je každý deň rovnaká, ale mení sa v súvislosti so zvyšovaním hmotnosti, s fyzickou aktivitou, so stresom, s akútnym ochorením alebo s mnohými inými vplyvmi. Podobne, množstvo sacharidových jednotiek v jednotlivých jedlách sa môže v konkrétny deň líšiť od všeobecných odporúčaní, najmä v prípade hypoglykémie, fyzickej aktivity alebo pri akútnom ochorení. Situáciu komplikuje aj fakt, že chlapec má kolísavé glykémie a syndróm nevedomia si hypoglykémii. Hypoglykémia ako možná komplikácia diabetu, je život-ohrozujúcim stavom, pretože v prípade neliečenia vedie ku kŕčom, k poruchám vedomia až k bezvedomiu. V stave hypoglykémie dieťa potrebuje rýchlu pomoc druhej osoby a podanie adekvátneho množstva sacharidov. Vzhľadom na svoj vek (11 rokov), dieťa ešte nie je schopné samostatne vyhodnotiť aktuálnu potrebu inzulínu vzhľadom k sacharidovým jednotkám a vzhľadom k aktuálnej glykémii, potrebu množstva sacharidov v konkrétnom jedle a pre sy. nevedomia si hypoglykémii nevie vyhodnotiť možnú hypoglykémii. Z tohto dôvodu je nutný nepretržitý 24-hodinový dohľad rodiča, ktorý vyhodnocuje aktuálnu výšku glykémie, dohliada a zabezpečuje správnu aplikáciu inzulínu, správnu dávku sacharidov v konkrétnom jedle v súvislosti s

aktuálnou glykémiou a tiež podanie sacharidov v prípade hypoglykémie. Rizikovým obdobím je noc, počas ktorej je nebezpečný najmä možný výskyt hypoglykémii a možné prehliadnutie bezvedomia. Vzhľadom na absenciu zdravotníckeho personálu v škole je rodič nútený opakovaním zasahovať aj počas školského vyučovania.“ Aj keď posudkový lekár nie je viazaný návrhmi zo strany odborných lekárov, s prihliadnutím na obsah citovanej lekárskej správy ošetrojúcej odbornej lekárky maloletého, ktorá bola hlavným podkladom pre vyhotovenie posudku posudkového lekára, nie je ani približne zrejmé, na akom základe posudkový lekár dospel k záveru o tom, že maloletý je zaučený k aplikácii inzulínu a diétnemu režimu. V prípade takýchto rozdielností v záveroch lekárov je potrebné, aby posudkový lekár odôvodnil svoje závery. Ak posudkový lekár nevzal do úvahy odporúčanie či záver odborného lekára, mal dostatočným spôsobom ozrejniť, prečo tieto nepovažoval za smerodajné. V opačnom prípade je jeho posudok nepreskúmateľný. Tento nepreskúmateľný záver o tom, že dieťa je zaučené k podávaniu aplikácie inzulínu a diétnemu režimu bol následne prevzatý aj do komplexného posudku a následne do prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu.

65. Ďalšia skutočnosť je, že v prílohe lekárskeho posudku zo dňa 02.03.2023 je pri úkonoch sebaobsluhy vo vzťahu k pohybu a orientácii v prostredí u maloletého vyznačený v každom jednotlivom prípade počet bodov 10 s tým, že dieťa je schopné vykonávať všetky tieto úkony, pritom v samotnom texte tohto lekárskeho posudku je uvedené, že dieťa spĺňa kritériá odkázanosti na sprievodcu pri zabezpečovaní orientácie podľa § 14 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z.. Aj z komplexného posudku zo dňa 16.03.2023 nadväzujúceho na lekársky posudok z 02.03.2023 vyplýva, že v prípade maloletého ide o fyzickú osobu odkázanú na sprievodcu, pričom je výslovne konštatované, že táto odkázanosť je podmienená ťažkým zdravotným postihnutím dieťaťa (nejde teda o záležitosť veku). V komplexnom posudku sa ohľadom fyzickej osoby maloletého výslovne uvádza, že „v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia je odkázaná na sprievodcu“. V oblasti činností týkajúcich sa orientácie v prílohe lekárskeho posudku však posudkový lekár bez akéhokoľvek odôvodnenia u maloletého nevyznačil ani jedinú činnosť, pri ktorej by maloletý vyžadoval pomoc inej fyzickej osoby.

66. Správny súd tiež poukazuje na to, že v roku 2022, kedy mal maloletý lekárske posudkom určený stupeň odkázanosti V. s počtom bodov 40, podľa hodnotenia posudkového lekára maloletý vyžadoval pomoc aj pri iných činnostiach než len pri dodržiavaní liečebného režimu a stravovaní. K tejto (výraznej) zmene bodového ohodnotenia odkázanosti maloletého v ostatných oblastiach, v ktorých bol maloletý podľa posudku z roku 2022 odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby, posudkový lekár v posudku z 02.03.2023 nič bližšie neuviedol.

67. Ani lekárske posudok z 02.03.2023, ani naň nadväzujúci komplexný posudok zo 16.03.2023, ani prvostupňové rozhodnutie nijako nešpecifikujú, v čom spočíva zlepšenie zdravotného stavu maloletého na takú úroveň, aby jeho stupeň odkázanosti bol z pôvodných 40 bodov zvýšený na 105 bodov. Jediný dôvod, ktorý má indikovať zlepšenie zdravotného stavu maloletého (naučenie na aplikáciu inzulínu a diétny režim) nemá oporu ani v podkladoch lekárskeho posudku, ani v posudku samotnom (prílohe č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z. z.).

68. V súvislosti s prvostupňovým rozhodnutím vydaným v tu posudzovanej veci správny súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Ssk/130/2023 zo dňa 27.11.2024, podľa ktorého: „Kasačný súd konštatuje, že podkladom pre rozhodnutie vo veci peňažného príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok, vypracovaný na základe lekárskeho posudku a na základe posudkového záveru zo sociálnej posudkovej činnosti. Súčasťou týchto posudkov sú závery k jednotlivým druhom odkázanosti. Lekársky posudok a na ne nadväzujúce komplexné posudky predstavujú dôležitý dôkaz v správnom konaní, ktorý správny orgán vyhodnocuje z hľadiska úplnosti, presvedčivosti a či bolo prihliadnuté na všetky rozhodujúce skutočnosti. Tieto dôkazy by mali poskytovať ucelený obraz o fyzickej osobe pre potreby vyhodnotenia jej odkázanosti a nemali by byť vzájomne rozporné. Keďže lekárske posudok, sociálny posudkový záver, komplexný posudok a rozhodnutie príslušného správneho orgánu na seba nadväzujú, správne orgány môžu v odôvodnení svojho rozhodnutia preberať ich závery. Pokiaľ však správne orgány v rozhodnutiach len odcitujú príslušné ustanovenia zákona a odkážu na závery komplexného posudku, resp. lekárskeho posudku, ktorý bez odôvodnenia len konštatuje ne/priznanie toho ktorého druhu odkázanosti, resp. len odcituje znenie zákona, takéto závery sú ťažko preskúmateľné.“ Prvostupňové rozhodnutie v tu posudzovanej veci vykazuje práve vady uvádzané kasačným súdom v citovanom rozsudku, keď okrem citácie zákona a poukázania na závery uvedené v lekárske posudku a následne prevzaté do komplexného posudku, neobsahuje bližšie odôvodnenie.

69. Správny súd poukazuje aj na bod 19 rozsudku Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Ssk/130/2023 zo dňa 27.11.2024, podľa ktorého: „Kasačný súd konštatuje, že zo záverov sociálnej posudkovej činnosti prvostupňového správneho orgánu zo dňa 24.03.2022 vyplýva, že manželka sťažovateľa potrebuje pomoc inej osoby, nie je však zrejmé pri akých konkrétnych činnostiach a v akom rozsahu. Naopak je zrejmé, že podrobnosti o potrebe pomoci inej osoby zisťované vôbec neboli, keďže v čase vykonávania sociálnej posudkovej činnosti už bol vydaný prvostupňový lekársky posudok zo dňa 21.03.2022 a úrad pri jej vykonaní prihladol na záver tohto lekárskeho posudku o stupni odkázanosti III a počte dosiahnutých bodov 75, teda na záver, ktorý neodôvodňuje priznanie peňažného príspevku na opatrovanie. Na základe uvedeného možno konštatovať, že sociálna posudková činnosť v danom prípade nebola vykonaná v súlade s § 13 zákona č. 448/2008 Z. z., keďže odkázanosť na opatrovanie bola vyhodnotená len formálne s odkazom na hodnotenie posudkovej lekárky.“ Uvedenou vadou trpí podľa správneho súdu aj konanie a rozhodnutie v tu posudzovanom prípade, nakoľko správny súd má z obsahu administratívneho spisu za preukázané, že sociálna posudková činnosť sa uskutočnila dňa 03.03.2023, t. j. až potom, ako bol vydaný prvostupňový lekársky posudok a úrad pri jej vykonaní prihladol na záver tohto lekárskeho posudku o I. stupni odkázanosti a počte bodov 105, tieto výslovne uvádzal v zázname č. NO/OPPnKaPČ/PČ/SOC/2023/30688, č. z. 2023/79066. Posudkový lekár úradu tak svoje závery formuloval skôr, ako sa sociálna posudková činnosť uskutočnila a v nadväznosti na jeho záver sa posudková činnosť v oblasti sebaobsluhy už realizovala len formálne.

70. Po podaní odvolania žalobkyňou proti prvostupňovému rozhodnutiu, posudkový lekár úradu vo svojom posudku zo dňa 06.04.2023 uviedol, že trvá na prvotnom posudku. Pri skúmaní zdravotného stavu vychádzal z lekárskeho správ uvádzaných v posudku zo dňa 02.03.2023 a ďalších doložených aktuálnych lekárskeho správ A. E. zo dňa 17.03.2023 a 27.03.2023. Naďalej v posudku uvádzal, že dieťa je zaučené k aplikácii inzulínu a diétnemu režimu, avšak ani z novších lekárskeho správ zo dňa 17.03.2023 a 27.03.2023 takýto záver nevyplýval a lekárska správa zo dňa 27.03.2023 bola zhodná s obsahom lekárskeho správ zo dňa 02.01.2023, zhodne a naďalej bolo konštatované, že dieťa má kolísavé glykémie, nevie vyhodnotiť potrebu sacharidových jednotiek v jedle, trpí syndrómom nevedomenia si hypoglykémie, nie je schopné samostatne vyhodnotiť aktuálnu potrebu inzulínu, vyžaduje 24-hodinový dohľad rodiča a to aj počas školského vyučovania či v noci (viď citovaný text v bode 64. tohto rozsudku).

71. K lekárskeho posudku posudkového lekára ústredia zo dňa 09.05.2023, naň nadväzujúcemu komplexnému posudku zo dňa 12.06.2023 a naň nadväzujúcemu napadnutému rozhodnutiu, správny súd uvádza, že ani tieto v rámci odvolacieho správneho konania neodstránili vyššie uvedené vady. Podľa lekárskeho posudku z 09.05.2023 bola dokonca stanovená vyššia miera funkčnej poruchy maloletého a to na 60 %. Hoci zvýšenie miery funkčnej poruchy samo o sebe nemusí mať vplyv na stupeň odkázanosti maloletého, resp. automaticky znamenať jeho zvýšenie, avšak v danom prípade uvedené len dokresľuje, že zdravotný stav maloletého sa oproti posudzovaniu v marci 2022 podľa záverov posudkových lekárov nezlepšil. V lekárskeho posudku z 09.05.2023 posudkový lekár porovnáva odkázanosť maloletého na pomoc inej osoby v tom smere, že len stručne jednou vetou uvádza, že „príspevok na opatrovanie v minulosti bol z dôvodu nastavenia na liečbu a naučenia dieťaťa na diétny a stravovací režim“. Z tohto záveru posudkového lekára ústredia možno vyvodíť, že príspevok na opatrovanie bol v minulosti priznaný, nakoľko išlo o novozistené ochorenie a bolo potrebné, aby sa maloletý naučil na diétny a liečebný režim a v súčasnosti už naň naučený je a príspevok tak viac žalobkyňi nepatrí. Avšak z prílohy č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z. z. tvoriacej súčasť uvedeného posudku vyplýva, že v kategórii úkonov Stravovanie a pitný režim maloletý dosiahol 5 bodov a v kategórii Dodržiavanie liečebného režimu 0 bodov. Je tak nepochybné, že maloletý oproti minulosti nebol v čase vyhotovovania posudku (09.05.2023) naučený ani na stravovací režim ani na liečebný režim, nakoľko pri týchto činnostiach naďalej jeho odkázanosť na pomoc inej fyzickej osoby bola daná.

72. Z aktuálnych lekárskeho správ, z ktorých vychádzal lekárskeho posudok z 09.05.2023, ani zo samotného lekárskeho posudku posudkového lekára nevyplývalo zlepšenie či stabilizovanie zdravotného stavu maloletého, dokonca došlo k zvýšeniu miery jeho funkčnej poruchy. V posudku sa tiež uvádza, že podľa aktuálnych lekárskeho vyšetrení má dieťa glykémie stále kolísavé, čo korešponduje so stavom v minulosti. V oblastiach vyžadujúcich si pomoc inej osoby, pre ktorú mu v minulosti bol priznaný príspevok na opatrovanie, zostal maloletý naďalej nesamostatný. K oblasti orientácie, sa na jednej strane uvádza, že dieťa je z dôvodu svojho ťažkého zdravotného postihnutia (nie z dôvodu veku) odkázané na

sprievodcu, no na druhej strane v oblasti činností týkajúcich sa orientácie v prílohe lekárskeho posudku posudkový lekár u maloletého nevyznačil ani jedinú činnosť, pri ktorej by maloletý vyžadoval pomoc inej fyzickej osoby. K ostatným oblastiam, v ktorých mal maloletý v roku 2022 stanovenú zníženú schopnosť vykonávania jednotlivých sebaobslužných činností, sa posudkový lekár ústredia nijako bližšie nevyjadril, len zakrúžkoval počet bodov 10 v každej kategórii, bez akéhokoľvek odôvodnenia či porovnania stavu so stavom z roku 2022. Napriek nulovému bodovému hodnoteniu v oblasti dodržiavania liečebného režimu, potrebe pomoci pri stravovaní, odkázanosti na sprievodcu, v bode 12 Potreba dohľadu posudkový lekár označil, že maloletý nie je odkázaný na dohľad pri žiadnej z činností uvádzaných v bodoch 1 až 11.

73. Pokiaľ z odborných lekárskeho nálezov a vyšetrení nevyplývalo zlepšenie či stabilizovanie zdravotného stavu maloletého, dokonca za situácie, kedy došlo k zvýšeniu miery funkčnej poruchy maloletého, vzhľadom na to, že vo veci bolo rozhodované o odňatí predtým priznaného peňažného príspevku, čo je podľa § 45 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. možné len v prípade zmeny rozhodujúcich skutočností, bolo podľa názoru správneho súdu potrebné náležite sa vysporiadať v napadnutom rozhodnutí s tým, na akom základe došlo k zmene stupňa odkázanosti maloletého zo stupňa V., určeného tiež na základe lekárskeho posudku, vypracovaného posudkovým lekárom, o ktorého odbornosti správny súd nemal dôvod pochybovať a pri zohľadnení skutočností, že ani pri pôvodnom posudzovaní sa neprihliadalo na potrebu pomoci pri zabezpečovaní starostlivosti v takých oblastiach, ktoré sa bežne poskytujú neplnoletej fyzickej osobe rovnakého veku, na stupeň I. (z počtu bodov 40 na 105). Ani lekárskeho posudok, ani naň nadväzujúci komplexný posudok, ani napadnuté rozhodnutie žalovaného však neposkytli dostatočné a odôvodnené odpovede na tieto otázky.

74. Podľa § 45 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme, jeho výplata sa zastaví alebo jeho výška sa zvýši alebo zníži, ak sa menia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu alebo na jeho výplatu. V tu posudzovanom prípade však nebolo náležitým spôsobom objasnené, že by v roku 2023 pri opätovnom posúdení zdravotného stavu došlo k zmene skutočností, ktoré boli rozhodujúce pre priznanie nároku na peňažný príspevok na opatrovanie v roku 2022.

75. Aj v komplexnom posudku aj v napadnutom rozhodnutí sa stručne konštatuje, že pri predchádzajúcom posúdení zdravotného stavu maloletého, kedy mu bol navrhnutý peňažný príspevok na opatrovanie, bol v tom čase zohľadnený aj vek dieťaťa s potrebou zaučenia k dodržiavaniu diétnych opatrení a aplikácii inzulínu. Na druhej strane sa však v tom istom odseku konštatuje, že dieťa (staršie iba o jeden rok) aj aktuálne vyžaduje pri dodržiavaní liečebného a stravovacieho režimu pomoc inej fyzickej osoby. Zmätočne tak žalovaný uvádza, že dôvodom na priznanie príspevku na opatrovanie v minulosti bolo zaučenie dieťaťa na liečebný a stravovací režim, no aktuálne už na tento príspevok nárok nemá, hoci sa na liečebný a stravovací režim stále nenaučilo a stále je v tomto smere odkázané na pomoc inej fyzickej osoby. Takéto závery sú vnútorne rozporné, nezrozumiteľné a nepreskúmateľné.

76. Napokon neuniklo pozornosti správneho súdu ani to, že posudkový lekár ústredia realizoval posudkovú činnosť bez prítomnosti posudzovanej osoby, hoci o osobnú účasť žalobkyňa v odvolaní výslovne písomne požiadala. V napadnutom rozhodnutí sa k tomuto konštatuje len toľko, že žalobkyňa počas telefonického rozhovoru v rámci odvolacieho konania údajne už na osobnom posúdení netrvala. Ide však len o nepreukázané tvrdenie žalovaného. Jednou z podstatných žalobných námietok bolo aj nerešpektovanie práv žalobkyne v rámci administratívneho konania. Hoci tieto námietky boli skôr všeobecného charakteru a možno sa stotožniť s tvrdením žalovaného, že jednotlivé práva garantované medzinárodnými zmluvami uvádzanými žalobkyňou sú transponované do zákona č. 447/2008 Z. z., teda mu nijako neodporujú, rovnako sa správny súd stotožňuje aj s tým, že podľa § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. sa ustanovenie § 33 ods. 2 správneho poriadku na konanie vo veciach kompenzácie nevzťahuje, avšak správny súd poukazuje na to, že zákon č. 447/2008 Z. z. poskytuje osobitným spôsobom zachovanie práv účastníka konania a pokiaľ žalobkyňa požiadala o osobnú účasť pri posudzovaní, malo jej to byť umožnené. V tomto smere neobstojí obrana žalovaného spočívajúca v tvrdení, že možnosť vyjadriť svoje potreby a návrhy na riešenie svojej sociálnej situácie mohol maloletý a žalobkyňa vykonať pri sociálnej posudkovej činnosti vykonanej dňa 03.03.2023, pretože toto bolo jednak pred vydaním ešte prvostupňového rozhodnutia (nereflektovalo to na požiadavku žalobkyne uvádzanú v odvolacom konaní) a jednak, ako bolo vyššie uvedené, aj v súlade so závermi Najvyššieho správneho súdu SR uvádzanými v rozsudku sp. zn. 7Ssk/130/2023 zo dňa 27.11.2024, možno skonštatovať, že sociálna posudková činnosť bola v predmetnom prípade vykonaná len formálne.

77. Na základe vyššie uvedeného správny súd dospel k záveru, že lekárske posudky, ktoré boli kľúčovým podkladom v správnom konaní, sú v časti týkajúcej sa odkázanosti maloletého na pomoc inej osoby pri stravovaní a dodržiavaní liečebného režimu vnútorne rozporné a časť ich záverov nekorešponduje s obsahom lekárskejších správ odborných lekárov, z ktorých tieto posudky vychádzali, v časti orientácie v prostredí sú posudky tiež vnútorne rozporné a nedostatočne odôvodnené a v časti ostatných činností posudzovaných na účely odkázanosti, v ktorých malo u maloletého dôjsť v priebehu pomerne krátkeho obdobia (1 roka) bez toho, aby došlo k zlepšeniu či stabilizovaniu jeho zdravotného stavu, naopak, dokonca pri zhoršení jeho miery funkčnej poruchy o 10 %, sú lekárske posudky tiež neodôvodnené a teda nepreskúmateľné. Nakoľko správne orgány (pri absencii odbornej medicínskej erudovanosti) prevzali tieto závery z lekárskejších posudkov do komplexných posudkov a následných rozhodnutí, obe rozhodnutia, tak prvostupňové ako aj napadnuté rozhodnutie, sú zaťažené vadou nepreskúmateľnosti pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

78. Pokiaľ žalovaný v jeho vyjadrení k správnej žalobe poukazyval na judikatúru viacerých krajských súdov, správny súd konštatuje, že žalovaný na uvedené rozsudky poukazyval len absolútne všeobecne bez konkrétneho prepojenia na tu posudzovaný prípad, preto ide o tak všeobecnú námietku, s ktorou nie je ani možné sa vysporiadať. Pokiaľ žalovaný tieto rozsudky aplikoval len z toho hľadiska, ktoré ako jediné spomenul, že považuje svoj postup za správny, pokiaľ stupeň odkázanosti posudzoval podľa jednotlivých činností uvádzaných v prílohe č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z., tak uvedené nijako neodporuje tomuto rozsudku.

79. Pokiaľ žalovaný poukazyval na rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Ssk/82/2021 zo dňa 30.03.2022, správny súd uvádza, odhladnuc od toho, že opäť žalovaný na uvedený rozsudok poukazyval len celkom všeobecne bez konkrétneho prepojenia na tu posudzovaný prípad, že vzhľadom na to, že ide o konanie, kde rozhodnutie správneho orgánu je závislé na posúdení zdravotného stavu fyzickej osoby, je potrebné každú vec posudzovať striktno individuálne. To, že v prípade prejednávanej veci na NSS SR pod sp. zn. 7Ssk/82/2021 išlo tiež o maloleté dieťa s cukrovkou (diabetes mellitus I. typu) a jeho stupeň odkázanosti tam bol stanovený na I., neznamená automaticky, že v prípade každého maloletého dieťaťa s ochorením diabetes mellitus I. typu má byť stupeň odkázanosti rovnaký. Pri určovaní tohto stupňa je rozhodujúci lekársky posudok posudkového lekára, nakoľko správne súdy nedisponujú odborným medicínskym vzdelaním. Avšak práve s ohľadom na to, že hlavným podkladom pre rozhodovanie správnych orgánov v takýchto konaniach je lekársky posudok (a naň nadväzujúci komplexný posudok) je potrebné, aby tento bol preskúmateľný, vnútorne nerozporný, logický, úplný a náležite odôvodnený. Tieto kritériá však posudky v tu posudzovanej veci podľa názoru správneho súdu nespĺňali a vady lekárskejších posudkov sa následne premietli aj do komplexných posudkov a rozhodnutí správnych orgánov. Na rozdiel od veci sp. zn. 7Ssk/82/2021, kde išlo o dieťa, ktorého stupeň odkázanosti bol posudzovaný po prvýkrát, resp. nikdy nemalo posudkovým lekárom stanovený iný stupeň odkázanosti než stupeň I., v tu posudzovanom prípade bol skutkový stav odlišný, tu išlo o dieťa, ktoré ešte v roku 2022 malo rovnako posudkovým lekárom, o ktorého odbornosti nemal správny súd dôvod pochybovať, určený stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby V. s počtom bodov 40, ktorý bol za obdobie približne jedného roka výrazne zmenený na stupeň I. s počtom bodov 105 a to bez toho, aby zo samotného lekárskeho posudku či z lekárskejších správ, ktoré boli jeho podkladom, vyplynulo zlepšenie alebo aspoň stabilizovanie zdravotného stavu dieťaťa oproti pôvodnému posúdeniu, dokonca pri zvýšení miery jeho funkčnej poruchy o ďalších 10 %, a to všetko výlučne so strohým odôvodnením posudkového lekára o tom, že za dané obdobie oproti minulosti sa dieťa zaučilo k aplikácii inzulínu a stravovaciemu režimu, čo však je v priamom rozpore tak so samotným posudkom (vnútorne – s jeho prílohou) ako aj s lekárskejšími správami, z ktorých daný posudok vychádzal, tak ako v ňom boli uvedené. Nemožno napokon opomenúť ani skutočnosť, že maloletý v tu posudzovanej veci má diagnostikované a v lekárskejších posudkoch uvádzané aj ďalšie diagnózy než cukrovku, ako napríklad autoimunitnú tyreoiditu a hypovitaminózu D, ktoré zjavne boli posudkovo významné a ktorými dieťa vo veci prejednávanej na NSS SR pod sp. zn. 7Ssk/82/2021 netrpelo.

80. Na základe vyššie uvedeného správny súd podľa § 191 ods. 1 písm. d) a g) SSP napadnuté rozhodnutie ako aj jemu predchádzajúce prvostupňové administratívne rozhodnutie zrušil a vec vrátil podľa § 191 ods. 4 SSP orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na ďalšie konanie.

81. V ďalšom konaní bude potrebné, aby posudkový lekár opätovne posúdil zdravotný stav maloletého, riadne posúdil stupeň jeho odkázanosti na pomoc inej osoby pri vykonávaní jednotlivých činností sebaobsluhy a následne, aby správne orgány znova rozhodli a to všetko za zachovania práv účastníka konania, pričom posudkový lekár aj správne orgány svoje závery riadnym a preskúmateľným spôsobom odôvodnia.

82. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 167 a nasl. SSP. Žalobkyňa bola v konaní pred správnym súdom úspešná, preto jej správny súd priznal právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 175 ods. 2 SSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech (§ 442 ods. 1 SSP).

Kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia Správneho súdu v Banskej Bystrici oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP).

Kasačná sťažnosť sa podáva na správnom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal (§ 444 ods. 1 SSP). Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

(2) Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť: a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva, d) návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Kasačnú sťažnosť je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v prípade konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ (správne žaloby v sociálnych veciach) nemusí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (§ 449 ods. 2 písm. b/ SSP).